

INFORMASJONSAVIS FOR STAVANGER MUSEUM NR.3 1996 S.1

Uten kunnskap - ingen formidling.

Gjennom flere år har man sett en utviklingstendens blant norske museer der forskningen sakker akterut i forhold til samfunnets krav til en aktiv museumsformidling. Formidling av kunnskap er en av museenes viktigste oppgaver. Man må imidlertid ikke glemme at bak formidlingen ligger forskningen som har skaffet frem den kunnskap som formidles. Dermed er formidlingens kvalitet avhengig av en aktiv og målrettet forskning.

Museumsutredningen NOU 1996:7 fastholder viktigheten av en desentralisert museumsforskning. Det vitenskapelige arbeidet ved de regionale museene anses som like viktig som det som foregår ved de store universitetsmuseene. Slik sikrer man et mangfold i kunnskapsgenerering og slik klarer man å utnytte de faglige ressurser som er spredt utover det ganske land.

Slike synspunkt må imidlertid bli mer enn fagre ord. Ressurssituasjonen ved svært mange av de halvoffentlige museene er i dag slik at det nærmest er en umulighet å følge opp det vitenskapelige arbeidet slik formålsparagrafer og stillingsinstruksjoner tilsier. Dermed havner museumssektoren lett på sidelinjen i den faglige debatt og utvikling. Og et stort vitenskapelig potensiale blir liggende ubrukt.

For å snu denne utviklingen må det mer midler inn systemet både fra fylkeskommunalt og statlig hold. Gjennom en generell styrking av museumsøkonomien vil nødvendige ressurser bli frigjort slik at forskningsinnsatsen igjen kan økes. Og gjennom statlige stimuleringsmidler vil tapt terreng kunne gjenerobres. Det er tross alt et faktum at uten kunnskap - ingen formidling...

Ove Magnus Bore

JUL PÅ LEDAAL OG BREIDABLIKK

TK.

Eiganesveien 40/45
søndag 15. desember kl. 11 - 16

- * Juleforestilling med sang og leker
- * Lag din egen julegave i nisseverkstedet
 - * Opplesning av julefortellinger
 - * Musikk i Ledaals festsaler
- * Julestemning med nisser og dyr
- * Vi pynter julekaker og lager julepynt
- * Tur med hest og kjerre * Masse god mat

Stavanger Museum

Billett kr.30,-

Holger Holgersen

ÅRBOKEN

Det var med stor sorg Stavanger Museum mottok meldingen om Holger Holgersens død 23. april år. Holger Holgersen var ansatt ved museet i 32 år, fra 1949 som leder for Zoologisk avdeling og fra 1958 som direktør. De tre siste årene før han gikk av med pensjon i 1981, gikk han tilbake til stillingen som avdelingsleder.

Holger Holgersen regnes som en av Norges fremste ornitologer gjennom tidene. Han nøt stor respekt i fagmiljø langt utenfor landets grenser og var svært avholdt for sine rike menneskelige egenskaper. Han ledet Stavanger Museum gjennom mange fremgangsrike år bl.a. under utbyggingen av museet med et tredje bygge-

trinn i 1964.

Selv om Holger Holgersen er mest kjent for sin ornitologiske innsats var han opprinnelig entomolog. Kort tid før sin død ga han sin store samling av maur og sikader til Stavanger Museum - et vitenskapelig materiale av uvurderlig verdi. Samlingen ble overrakt museet av hans kone Brit under museets venneforenings årsmøte 20. mars. Selv kunne Holgersen på grunn av sykdommen dessverre ikke være til stede.

Stavanger Museum minnes Holger Holgersen med stor takk for hans innsats for museet.

Ove Magnus Bore

Stavanger Museum

Årboken for Stavanger Museum kommer i handelen 3. desember. Blant artiklene finner vi både museumsfaglige artikler knyttet til utstillingene i Musegt. 16, samt mye stoff om ICOM 1995. Hovedartikelen i år handler om Stavanger Kvinnelige Arbeiderforening og er skrevet av Arvid Sandal. Årboken koster 150 kroner, og kan bestilles fra Stavanger Museum.

Bjørn Arild Hansen Erslund

"VÅRE GAMLE SKIP". SKIPSHISTORISK BILLEDOK FOR HAUGESUND, KOPERVIK OG SKUDENESHAVN

Stavanger Sjøfartsmuseum har deltatt i en faglig referansegruppe for et nytt bokverk som blir lagt ut for salg mandag 2. desember.

I denne boka har Lokalhistorisk Stiftelse forsøkt å ta vare på minnet om distriktets skip gjennom 100-årsperioden fra 1870 til

1970. Boka er bygget opp som et skipshistorisk oppslagsverk over mer enn 700 utenriksgående seil- og dampskip som hørte hjemme i Haugesund, Kopervik og Skudeneshavn.

Hvert enkelt skips historie blir vist i tekst og bilder, "fra vugge til grav". Boka

inneholder register over skip og rederier, samt en fargerik fortegnelse over rederi- og skorsteinsmerker som har eksistert gjennom tidene. Boken koster kr 390 og kan kjøpes på Sjøfartsmuseet. Den er forfattet av Leif M. Bjørklund og E.H. Kongshavn.

Roar Svendsen

VERDIFULLE GAVER

Det er fortsatt en bestand av tradisjonelle båter bevart både i museer og private naust rundt omkring i fylket.

Foreløpig foreligger bare 4 - 5 oppmålinger av rogalandsbåter, men noe planmessig dokumentasjonsarbeid har aldri vært gjennomført her. Den kunnskapen som er samlet hos oss er tilfeldig og lite representativ for denne rike håndverks-tradisjonen som vi etterhvert har færre og færre spor etter. En viktig del av vår kulturarv er dermed i ferd med å gå tapt.

Stavanger Sjøfartsmuseum planlegger nå et prosjekt for å få utført et slikt dokumentasjons- og bevaringsarbeid i Rogaland. Målet med prosjektet er å få en oversikt over båtbygger-

tradisjoner, typer og regionale forskjeller. Det må i første omgang foretas en registrering av hva som finnes bevart. Deretter vil vi foreta en utveiging gjøres av representative båter for oppmåling og eventuelt bevaring. Arbeidet er ment å kunne ut i et bokverk som omhandler de rike båtbygger-tradisjonene som har vært her.

Som en start på dette prosjektet arrangerer Sjøfartsmuseet torsdag 28. og fredag 29. november et seminar hvor ressurspersoner fra hele landet skal delta. Vi forventer å få verdifull kunnskap om hvordan et slikt prosjekt kan gjennomføres, og ikke minst unngå å gjøre en del unødvendige tabber.

Roar Svendsen

NY SESONGLIGGEPLASS FOR "ANNA" OG "WYVERN"

Denne sommeren har "Anna" hatt ypperlig liggeplass hos Amoco i Østre Havn. Kaiforhold, sikkerhet og tilgjengelighet er svært tilfredsstillende både for fartøy og mannskap. Nå har Amoco også tilbudt

"Wyvern" liggeplass samme sted. Av hensyn til dybden må det imidlertid bygges ei ny kai, som vertskapet vil finansiere. Sjøfartsmuseet setter stor pris på å ha slike venner. Harald Hamre

SEMINAR OM BRUKSBÅTER I ROGALAND

Etter initiativ fra hotell-direktør Jan Johnsen har Sjøfartsmuseet mottatt en verdifull gave fra Inge Steenslands stiftelse. Gaven består av to nybygde skipsmodeller, laget av Gunnar Søyland, Stavanger. De viser kysttruteskipene ds "Karmsund" (bygd 1904) og "Stavanger I" (bygd 1914). Begge disse fartøyene var i sin tid både kjente og kjære transportmidler på rogalandskysten.

Videre har Sjøfartsmuseet fått en stor og verdifull gave av skipsingeniør Torger

Hinna, som er født og oppvokst i Stavanger, men nå er bosatt i Bergen. Gaven består blant annet av følgende gjenstander: 4 halvmodeller, 1 modell av M/T "Beaufort", 1 natthus, 3 livbåtkompass, 1 kronometer, 1 sekstant, 1 skipsratt, 1 maleri av "Donator", 1 Jacobsstav (kopi) og diverse skipsfotografier.

Begge gavene vil bli midlertidig utstilt i Sjøfartsmuseet fra januar 1997.

Harald Hamre og Roar Svendsen.

RANDI SKOTHEIM TIL TOPPS INTERNASJONALT.

På generalforsamlingen til International Congress of Maritime Museums i Liverpool 04.09.1996, ble konservator Randi Skotheim valgt inn i Executive Council fram til 1999. Sjøfartsmuseets verdensorganisasjonen omfatter ca. 150 institusjoner fra 38 land på alle kontinenter. Dette må være det høyeste internasjonale tillitsverv som noen gang er betrodd en av Stavanger Museums ansatte. Museums Tidende bøyer seg i støvet og gratulerer!

"WYVERN" 100 ÅR, ELLER "BARE" 99?

I år har vi markert "Wyverns" 100-års jubileum på mange vis. Spesielt "jubileumsseilasen" til Østlandet var en stor suksess. Under oppholdet i Porsgrunn fikk vi imidlertid indikasjoner på at vi trolig bør fortsette feiringen også neste år. Kopi av et avisutklipp, angivelig fra 1897, antyder at damen ikke gikk av stabelen før på høsten det året.

Sjøfartsmuseet vil nå sette et nytt, kritisk lys på kildene. Dersom det viser seg at 1997 er det rette året å feire, har vi imidlertid ingen ting imot å forlenge festen. Jubilanten skal jo seile "Cutty Sark Tall Ships' Race" neste år. Følg med i neste nr.! Harald Hamre

JULEGAVETIPS

Komplett byggesett av "Wyvern" kr. 95,-
Tekst: Norsk eller engelsk.
Kan kjøpes på Stavanger Museum/Museet. 16 (kontoret)
mandag - fredag 08:00 - 15:00

HJELP!!

LEKEbutikken (ved siden av Kramboden) på Sjøfartsmuseet blir nå oppusset og får nytt interiør. Her kan barn selv prøve å handle på "gammeldags" måte ved å bestille varer over disk og betale med "gammeldagse" penger. Målgruppe: Barn opp til 10 år.

VI TRENGER VARER/GJENSTANDER fra 1950-tallet eller eldre, som barna kan "kjøpe" i LEKEbutikken.

Det kan være: emballasje, bokser, gjenstander m.m. Alt som kunne kjøpes i en

krambod er av interesse. Handleveske, pengepung og klær til butikkdamen/mannen trenger vi også. Hva med rasjoneringskort? Barna må ha lov til å ta på gjenstandene som ikke vil bli registrert som museumsgjenstander.

Undervisningsopplegget "Butikken i gamle dager" vil bli tilbudt skoler/barnehager på nyåret der LEKEbutikken inngår som et viktig element.

Har du "varer" til LEKEbutikken? Kontakt Stavanger Museum ved Anne Berit Sæl så snart som mulig. Tlf. 51 52 60 35 Fax: 51 52 93 80

JOHN G. JOHNSEN

GATELANGS

I HERMETIKKBYEN
FRA BJERGSTED
TIL SKAGEN

LANSERING AV JOHN
GUNNAR JOHNSENS
BOK GATELANGS

John Gunnar Johnsen kommer nå med første bind i en serie om hermetikkfabrikkene i Stavanger. Dette bindet tar for seg fabrikkene ved Vågen, og forfatteren har konsentrert seg om perioden fra 1870-årene og fram til 1920. I tillegg til beskrivelser av de forskjellige fabrikkene, vil boken inneholde en rekke illustrasjoner og foto knyttet til området. Boken koster 275 kroner.

Søndag 8. desember kl. 13:00 vil boken bli presentert på hermetikkmuseet. John Gunnar Johnsen forteller om boken, Harald og Johs. Ringås spiller og Gunnar Roaldkvam leser fra sine bøker. Muligens blir det også anledning til å smake sardiner. Gratis adgang.

Bjørn Arild Hansen Ersland

HERMETIKKMUSEET GÅR TIL FILMEN

Hermetikkmuseet er i disse dager i full sving med filmingen av "To conquer the world". Prosjektet skal bli en fjernsynsfilm om markedsføringen av norske sardiner internasjonalt. Hermetikkmuseet står som produsent, Vigdis Nilsen er hyret som regissør og John Gunnar Johnsen er faglig konsulent. Mye av materialet i filmen er gamle reklamefilmer, men det skal også taes en god del nye opptak.

Filmen har et budsjett på til sammen 450 000 kroner. Dette er penger som er gitt fra: Stavanger Kommune, Rogaland Fylkeskommune, Opplysningsutvalget for Fisk, Fiskeridirektoratet, Chr. Bjelland & Co, Norway Foods, Skanem, Norsk Museumsutvikling og Esso Norge. Filmen vil være ferdig produsert i mars 1997.

Bjørn Arild Hansen Ersland

Avsender: Stavanger Museum
Muségaten 16
N-4005 Stavanger

C-post

Ansvarlig red.:
Ove Magnus Bore

Redaksjon:
Arvid Sandal

Layout:
Arvid Sandal